

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

ӨНИМЛЕРДИ ҲӘМ ХЫЗМЕТЛЕРДИ СЕРТИФИКАТЛАСТЫРЫЎ ҲАҚҚЫНДА (жана редакция)

Бул редакция 27.12.2006-ж. №118/III-санлы ҚР Нызамы менен тастыйықланған

Усы Нызамға төмендегилерге муўапық өзгерислер киргизилген
29.08.2007-ж. 141/III-санлы ҚР Нызамы

Усы Нызам Қарақалпақстан Республикасы өнимлер, хызметлер ҳәм басқа объектлерди (буннан кейин «өнимлер» деп айтылады) сертификатластырыўдың хуқықый, экономикалық ҳәм шөлкемлестириў тийкарларын, сондай-ақ, сертификатластырыў қатнасықларының хуқықлары, миннетлери ҳәм жуўапкершилигин белгилеп береди.

I-БАП УЛЫЎМА РЕЖЕЛЕР

1-статья. Тийкарғы түсніклер

Усы Нызамда төмендеги тийкарғы түсніклер қолланылады:

«сертификатластырыў миллий системасы»-мәмлекетлик дәрежеде ҳәрекет ететуғын, сертификатластырыў өткериўде өз тәртип ҳәм басқарыў қәделерине ийе болған система;

«өнимлерди сертификатластырыў» (буннан кейин «сертификатластырыў» деп айтылады)-өнимлердин белгиленген талаптарға муўапықлығын тастыйықлаўға байланыслы жумыс;

«муўапықлық сертификаты»-сертификатланған өнимниң белгиленген талаптарға муўапықлығын тастыйықлаў ушын сертификатластырыў системасы қәделерине муўапық берилген ҳұжжет;

«муўапықлық белгиси»-өним ямаса хызмет анық стандартқа яки басқа да норматив ҳұжжетлерге муўапық екенлигин көрсетиў ушын өнимге ямаса көрсетилген хызметке байланыслы ҳұжжетке қойылатуғын, белгиленген тәртипте дизимге алынған белги;

«бир түрдеги өнимлерди (жумысларды, хызметлерди) сертификатластырыў системасы»-дәл бир түрдеги стандарттар ҳәм қәделер қойылатуғын белгили бир өнимлер, жумыслар ямаса хызметлерге байланыслы сертификатластырыў системасы;

«сынаў лабораториясын аккредитациялаў»-сынаў лабораториясының (орайының) белгили бир өнимди сынаўды ямаса белгили бир сынаў түрин әмелге асырыўға байланыслы ўәкилліктериниң рәсмий мойынланыўы;

«сапа бойынша эксперт-аудитор» - нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртиpte аккредитацияланған, сертификацияластырыў, аккредитациялаў етиў ҳәм қадағалаў тарауындағы жумысларды жүргизиў ушын тийисли билимге ийе болған қәниге;

«сертификациялаў тарауындағы қадағалаў уйымы» - сертификатластырыў бойынша уйымлардың тапсырмасына муýапық сертификатланған өнимди ҳәм сапаны басқарыў системаларын баҳалаўды әмелге асырыўшы, белгиленген тәртиpte аккредитацияланған уйым;

«инспекциялық қадағалаў» - сертификатланған өнимди ҳәм сапаны басқарыў системаларының, ямаса өндиристиң, сертификатластырыў уйымларының, сынаў лабораторияларының (орайларының) жумысын сертификатластырыў ҳәм аккредитациялаўдың белгиленген талапларына муýапықтырышын тастыйықлаў мақсетинде өткерилетүүн қайта баҳалаў процедурасы.

2-статья. Сертификатластырыўдың мақсетлери ҳәм ўазыйпалары

Сертификатластырыў:

Адамлардың өмири, ден саўлығы, юридикалық ҳәм физикалық шахслардың мүлки және қоршап турған орталық ушын қәүипли болған өнимлердин сатылыўын қадағалаў;

өнимлердин дүnya базарында бәсекиге уқыптылығын тәмийинлеў;

мәмлекетимиз кәрханалары ҳәм қоспа кәрханаларды, исбilerменлерди халық аралық дәрежедеги экономикалық, илимий-техникалық бирге ислесиүтеге ҳәм халық аралық саўда-сатыққа қатнасыўы ушын жағдай тууғызыў;

тутыныўшыны таярлаўшының (сатыўшының, атқарыўшының) ҳұждансызлығынан қорғаў;

өним таярлаўшысы (сатыўшысы, атқарыўшысы) билдирген сапа көрсеткишлерин тастыйықлаў мақсетинде әмелге асырылады:

Сертификатластырыў мәжбүрий ҳәм ықтыйярлы түрде болады.

3-статья. Сертификатластырыў ҳаққындағы нызам ҳұжжетлери

Сертификатластырыў саласындағы мұнәсібелер усы Нызамға ҳәм оған муýапық шығарылатуғын Қарақалпақстан Республикасының басқа да нызам ҳұжжетлери менен де ретлестириди.

4-статья. Халық аралық шәртнамалар ҳәм келисимлер

Егер халық аралық шәртнама ямаса келисимде сертификатластырыў ҳаққындағы нызам ҳұжжетлеринде нәзерде тутылғаннан басқада қәделери белгиленген болса, ондай жағдайда халық аралық шәртнама ямаса келисимнин қәделери қолланылады.

5-статья. Қарақалпақстан Республикасының сертификатластырыў уйымлары

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы Қарақалпақстан Республикасының миллий сертификатластырыў уймы болып табылады.

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы:

сертификатластырыў саласында, Қарақалпақстан Республикасында мәмлекетлик сиясатты әмелге асырады, сертификатластырыў өткериў бойынша улыўма қәделерди белгилейди, олар ҳаққында рәсмий мәлимлемелер жәриялап барады;

сертификатластырыў системасын жетилистириў бойынша бағдарламалардың жойбарларын ислеп шығады ҳәм оларды ҳүкиметтин қарап шығыўына усынады;

бир түрдеги өнимлерди сертификатластырыў уйымларын аккредитациялаўға қатнасады, сынаў лабораторияларын (орайларын) аккредитациялаўға қатнасады;

бир түрдеги өнимлерди сертификатластырыўға аккредитацияланған уйымлар ҳәм сынаў лабораториялары (орайлары) сертификатластырыў қәделерине бойсыныўы үстинен ҳәм сертификатланған өнимлер үстинен мәмлекетлик тексериў ҳәм қадағалаўға қатнасады;

нызам ҳүжжетлериниң қәделери бузылғанлығы ушын муўапықлық сертификатлары ҳәм муўапықлық белгилерин бийкарлайды ҳәм ҳәрекетин тоқтатады;

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайының сертификатластырыў саласындағы жумысын материаллық тәмийинлеў дереги-мәмлекетлик бюджет қаржылары, сондай-ақ Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы көрсетип атырған хызметлер ушын алынатуғын ҳақыдан ибарат.

Бир түрдеги өнимлерди сертификатластырыўға аккредитацияланған уйымлар:

сертификатластырыўды шөлкемlestiridi ҳәм өткереди;

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы муўапықлық сертификатларын рәсмийlestiridi, береди ямаса сырт ел муўапықлық сертификатларын тән алады;

сертификатланған өнимлер үстинен инспекциялық қадағалауды әмелге асырады.

Сынаў лабораторияларын (орайларын) ҳәм сертификатластырыў уйымларын аккредитациялаўға байланыслы шығынларды арза бериүши қаплайды.

Тийисли сертификатластырыў системасы белгиленген тәртипте аккредитацияланған сынаў лабораториялары (орайлары) белгили бир өнимлердин

сынаўын ямаса белгили бир сынаў түрин әмелге асырады ҳәм сертификатластырыў маңсетлери ушын протоколлар береди.

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы өз ўазыйпаларының бир бөлегин бир түрдеги өнимлерди сертификатластырыў уйымларына ҳәм сынаў лабораторияларына (орайларына) өткериүге ҳақылы.

6-статья. Сертификатластырыў объектлери ҳәм субъектлери

Өнимлер (соның ишинде бағдарламалық ҳәм басқа да илимий-техникалық өнимлер), хызметлер, сондай-ақ сапа системалары сертификатластырыў объектлери болып табылады.

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайының өзи, ол тәрепинен аккредитацияланған ямаса тән алынған сертификатластырыў уйымлары, сынаў лабораториялары (орайлары), сертификатластырыў саласындағы қадағалаў уйымлары, сапа бойынша эксперт-аудиторлар, сондай-ақ өнимлери сертификатластырылыўы зәрүр болған кәрханалар, мәкемелер, шөлкемлер, физикалық шахслар сертификатластырыў субъектлери болып есапланады.

Сертификатластырыў субъектлери-юридикалық шахслар сертификатластырыўдың миллий системасы шеклеринде сертификатластырыў системаларын дүзиўи мүмкін. Юридикалық шахслардың сертификатластырыў системалары Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы белгилеген тәртипте мәмлекетлик дизимнен өткерилиүи шәрт.

II-БАП

СЕРТИФИКАТЛАСТЫРЫЎ ЖУМЫСЫНА ҚОЙЫЛАТУФЫН

УЛЫЎМА ТАЛАПЛАР

7-статья. Муўапықтық сертификаты ҳәм муўапықтық белги

Өнимниң белгиленген талапларға муўапықтығы тастыбықланған жағдайда сертификатластырыў уйымы муўапықтық сертификатын береди, таярлаушы усы сертификат тийкарында муўапықтық белгисин пайдаланыў ҳуқықына ийе болады.

Сертификатластырыў системасында пайдаланылатуғын муўапықтық сертификатларының аккредитацияланғанлығы ҳаққында гүйалықтардың үлгилери, миллий муўапықтық белгисинин түрлери ҳәм көлемлери «Өзстандарт» агентлиги тәрепинен тастыбықланады.

Муўапықтық сертификатлары, муўапықтық белгилери, сертификатластырыў уйымлары ҳәм сынаў лабораторияларының (орайларының) аккредитацияланғанлығы ҳаққындағы гүйалықтары «Өзстандарт» агентлиги тәрепинен белгиленген тәртипте Мәмлекетлик реестрден өткерилиүи тийис.

Мәмлекетлик реестрде дизимнен өткериilmеген муўапықтық сертификатлары, муўапықтық белгилери, сертификатластырыў уйымлары ҳәм

сынаў лабораторияларының (орайларының) аккредитацияланғанлығы ҳаққындағы гүйалықтары ҳақыйқай емес.

Муўапықтық сертификатынан, муўапықтық белгисинен пайдаланыў хуқықын ҳәм сертификатластырыў уйымлары ҳәм сынаў лабораторияларының (орайларының) аккредитацияланғанлығы ҳаққындағы гүйалықтарды арза ийеси басқа юридикалық ямаса физикалық тәрепке беріүи қадаған етиледи.

8-статья. Сертификатластырыў жумысларын алып барыў

Аkkредитацияланған сертификатластырыў уйымы ҳәм сынаў лабораториялары (орайлары) сертификатластырыў ҳәм сертификатластырыў мақсетинде алып барылған сынаў жумысларын нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртипте берилген аккредитацияланғанлығы ҳаққындағы гүйалық тийкарында әмелге асырады.

Онимлерди сертификатластырыў ўақтында арза ийесине-муўапықтық сертификатын ямаса муўапықтық белгисин қолланыў хуқықы, аккредитацияланған тийисли уйым менен дүзилген келисім тийкарында бериледи.

9-статья. Сертификатластырыў ҳаққындағы мәлимлеме

Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы таярлаушыларды (орынлаушыларды), сатыўшыларды, тутыныўшыларды ҳәм басқа да мәпдар тәреплерди сертификатластырыудың ҳәрекеттеги системалары, олардың уйымлары, сынаў лабораториялары (орайлары), экспертер ҳаққында, сондай-ақ муўапықтық сертификатлары, муўапықтық белгилери ҳәм оларды қолланыў қәделері ҳаққында хабардар етеди.

Сертификатластырыў уйымлары арза ийесине оның талабына муўапық өнимди сертификатластырыў ушын керекли мәлимлемени беріүи шәрт.

Арза ийеси сертификатластырыў уйымының талабына муўапық, сертификатластырыға байланыслы, коммерциялық сыр болып есапланатуғын мағлыўматлардан басқа, мәлимлемени беріүи шәрт.

ІІІ-БАП ӨНИМЛЕРДИ МӘЖБҮРИЙ ҲӘМ ҮҚТЫЯРЛЫ СЕРТИФИКАТЛАСТЫРЫЎ

10-статья. Мәжбүрий сертификатластырыуды енгизиў

Мәжбүрий сертификатластырыуды өткериў жумысларын шөлкемlestiriў Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайына ямаса оның тапсырмасына муўапық басқа да аккредитацияланған уйымларға жүкленеди.

Сертификатластырылыуы шәрт болған өнимлер Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети тастыбылаған дизим бойынша жүргизиледи.

Адамлардың өмири, ден саўлығы, юридикалық ҳәм физикалық шахслардың мүлкине ҳәм қоршап турған орталықта зиян тийгизиүи мүмкін болған өнимлерди таярлаў, олардан пайдаланыў, оларды тасыў ямаса сақлаў қәүипсизлигин тәмийинлеўши талаплар болмаған жағдайда «Өзстандарт» агентлиги мәмлекетлик басқарыудың тийисли уйымлары менен биргеликте бундай талапларды ислеп шығарады ҳәм ҳәрекетке келтиреди.

11-статья. Мәжбүрий сертификатластырыўды өткериў шәртлери

Мәжбүрий сертификатластырыў өнимди тексериўди, өнимниң қәсийетин норматив ҳұммектердин талапларына муýапықтының анықлаў мақсетинде сынаўды, инспекциялық қадағалаў ҳәм сертификатланған өним үстинен бақлаўды өз ишине алады.

Сынаўлар аккредитацияланған сынаў лабораториялары (орайлары) тәрепинен тийисли норматив ҳұммектерде белгиленген усылларда, бундай ҳұммектер болмаған жағдайда тийисли сертификатластырыў уйымлары ислеп шыққан усылларда әмелге асырылады.

Мәжбүрий сертификатластырыў жумыслары ушын арза ийеси нызам ҳұммектеринде белгиленген тәртипте ҳақы төлейди.

Арза ийесинин өз өнимлерин мәжбүрий сертификатластырыўдан өткериўге сарыпланған қаржыларының муғдары усы өнимниң өзине түсер баһасына қосылады.

Мәжбүрий сертификатластырылыўы шәрт болған, лекин муýапықты сертификатына ийе болмаған өнимди реклама қылышы қадаған етиледи.

12-статья. Мәжбүрий сертификатластырылыўы шәрт болған өнимлерге қойылатуын талаплар

Мәжбүрий сертификатластырылыўы шәрт болған өнимлер төмендеги жағдайларда:

сертификатластырыўға усынылмаған болса;

сертификатластырыў талапларына муýапық емеслиги себепли сертификатластырыўдан өтпеген болса;

егер сертификаттың ҳәрекет етиў мүддети тамам болған ямаса оның ҳәрекет етиўи тоқтатып қойылған (бийкарланған) болса, Қарақалпақстан Республикасы аймағында сатылыўы мүмкін емес.

Нызамға қылаплық етип муýапықты белгиси басылған өнимлерди сатыў қадаған етиледи.

13-статья. Таярлаўшылардың (исбілермендердин) өнимлерди мәжбүрий сертификатластырыў ўақтындағы миннетлери

Мәжбүрий сертификатластырылыўы шәрт болған өнимлерди сататуын таярлаўшылар (исбілерменлер);

мәжбүрий сертификатластырылыуы шәрт болған өнимди сертификатластырыуға усынышы;

сертификатланған өнимди сертификатлау үйымларының өзи ямаса олар тән алған үйымлар берген сертификаты бар болған жағдайда ғана сатылыуы ҳәм оның нормативлик ҳүжжетлери талапларына сәйкес болыуын тәмийинлеуи;

сертификатланған өнимди, егер ол нормативлик ҳүжжет талапларына муýапық келмесе, сондай-ақ сертификаттың ҳәрекет етиў мұддети питкен ямаса оның ҳәрекет етиўи сертификатластырыу үйымының шешими менен тоқтатып қойылған ямаса бийкарланған болса, сатыуды тоқтатып турыу ямаса тоқтатыў;

мәжбүрий сертификатластырыуы шәрт болған өнимди сертификатластырышы ҳәм сертификатланған өнимди қадағалаушы үйымлардың мәпдар адамлары өз ўәкилликлерин иркинишсиз орынлауы ушын шарайтлар жаратыуы;

сертификатланған өним ислеп шығарыудың нормативлик ҳүжжетлерине ямаса технологиялық процессине киргизилген өзгерислер ҳаққында сертификатластырыу үйымын белгиленген тәртипте хабарландырууы;

жоллама техникалық ҳүжжетте өним муýапық келийи шәрт болған сертификатластырыу ҳаққындағы мағлыўматларды ҳәм нормативлик ҳүжжетлерди көрсетиўи ҳәм бул мәлимлемениң тутынышыға (қарыйдарға, буйыртпашыға) жеткерилийин тәмийинлеу щәрт.

14-статья. Сырттан алып келинетуын ҳәм сыртқа алып шығып кетилетуын өнимлерди мәжбүрий сертификатластырыу

Мәжбүрий сертификатластырыуы шәрт болған өнимлерди Қарақалпақстан Республикасына жеткерип бериў ушын дүзилетуын контрактлар (щәртнамалар) шәртинде өнимлердин белгиленген талапларға муýапықлығын тастыйықлаушы «Өзстандарт» агентлиги тәрепинен берилген ямаса мойынланған муýапықлық сертификатлары ҳәм муýапықлық белгилери болыуы нәзерде тутылыуы керек.

Миллий муýапықлық сертификатлар ҳәм муýапықлық белгилери ямаса басқа мәмлекетлердин «Өзстандарт» агентлиги тәрепинен тән алынған муýапықлық сертификатлары ҳәм муýапықлық белгилери арза бериүши (өним жеткерип бериүши) тәрепинен бажыхана қадағалау үйымларына жүкке байланыслы бажы декларациясы менен бирге усынылады ҳәм олар өнимди республика аймағына алып кириўге рухсатнама алыў ушын зәрүр ҳүжжетлер болып есапланады.

Сырттан алып келинип атырған өнимниң қәүипсиз екенлигин тастыйықлаушы ҳүжжети болмаған жағдайда бажыхана, қадағалау үйымлары бул ҳаққында «Өзстандарт» агентлигине хабарлайды ҳәм өнимди сертификатластырыудан откериў ямаса сырт ел сертификатын тән алыў ҳаққындағы мәселениң миллий системасы қәделерине муýапық шешилгенине шекем бул өнимди сырттан алып кириўди қадаған етип қояды.

Сертификатластырылыўы шәрт болған өнимлерди Қарақалпақстан Республикасы аймағынан алып шығыў Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети белгилеген тәртип бойынша әмелге асырылады.

15-статья. Мәжбүрий сертификатластырыў жумысларының мәмлекет тәрепинен материаллық тәмийинленийи

Төмендеги жумыслар:

сертификатластырыуды рауажландырыудың болжаўларын, оны өткериў қәделери ҳәм усынысларын ислеп шығыў;

сертификатластырыў саласында рәсмий хабарлар менен тәмийинлеў;

халық аралық (регионаллық) сертификатластырыў шөлкемлери жумысына қатнасыў ҳәм сырт еллар миллий сертификатластырыў уйымлары менен бирге жумыс алып барыў;

сертификатластырыў бойынша халық аралық (регионаллық) қәделер ҳәм усыныслар ислеп шығыў ҳәм оларды ислеп шығыўға қатнасыў;

сертификатластырыў бойынша улыўма мәмлекетлик әхмийетке ийе илимий-изертлеў жумысларын ҳәм басқа да жумыслар алып барыў;

сертификатластырыў қәделерин сақлаў ҳәм сертификатланған өним үстинен мәмлекетлик тексериў ҳәм қадағалаў алып барыў жумыслары мәмлекет тәрепинен қаржыландырылады.

16-статья. Мәжбүрий сертификатластырыў қәделеринин сақланыўын мәмлекет тәрепинен тексериў ҳәм қадағалаў

Таярлаўшылардың (исбилерменлердин, сатыўшылардың, атқарыўшылардың) мәжбүрий сертификатластырыў қәделерине бойсыныўы үстинен мәмлекетлик тексериўди ҳәм қадағалауды Қарақалпақстан сынаў ҳәм сертификатластырыў орайы мәмлекетлик инспекторлары нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртипте әмелге асырады.

16¹-статья. Инспекциялық қадағалаў

Сертификатланған өнимлер үстинен инспекциялық қадағалаў өнимлерди сертификатластырған аккредитацияланған сертификатластырыў уйымының сапа бойынша экспер特-аудиторы тәрепинен белгиленген тәртипте әмелге асырады.

17-статья. Ықтыярлы сертификатластырыў

Хәр қандай өним нормативлик ҳұжжетлердин талапларына муўапық екенлигин тастыйықлаў ушын ол юридикалық ҳәм физикалық шахстың усынысы менен ықтыярлы сертификатластырыўдан өткерилийи мүмкин.

18-статья. Ықтыярлы сертификатластырыуды әмелге асырыўшы субъектлер

Ықтыярлы сертификатластырыуды «Өзстандарт» агентлиги белгилеп қойған тәртипте аккредитацияланған юридикалық ҳәм физикалық шахслар әмелге асырыўға ҳақылы.

19-статья. Ықтыйрлы сертификатластырыў системалары

Сертификатластырыў қәдelerин ҳәм тәртибин анықлаўшы ықтыйрлы сертификатластырыў системалары «Өзстандарт» агентлиги менен келисилип, аккредитацияланған уйымлар тәрепинен белгиленеди.

IV-БАП

ДАҮЛАРДЫ ҚАРАП ШЫҒЫЎ. СЕРТИФИКАТЛАСТЫРЫЎ ХАҚҚЫНДАҒЫ НЫЗАМ ҲҰЖЖЕТЛЕРИН БУЗҒАНЛЫҒЫ УШЫН ЖУҮАПКЕРШИЛИК

20-статья. Усы Нызамды қолланыўға байланыслы даўларды қарап шығыў

Усы Нызамды қолланыўға байланыслы даўлар суд тәрепинен Өзбекстан Республикасы ҳәм Қарақалпақстан Республикасының нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртипте қарап шығылады.

21-статья. Шағымларды қарап шығыў

Сертификатластырыў нәтийжелеринен наразы болған жағдайда мәпдар тәреп «Өзстандарт» агентлигинин шағымларды қарап шығыў кенесине муражат етиүге ҳақылы.

Шағымларды қарап шығыў кенеси ҳаққындағы режени «Өзстандарт» агентлиги ислеп шығады ҳәм тастыйықлады.

«Өзстандарт» агентлигинин шағымларды қарап шығыў кенеси сертификатластырыў уйымлары ҳәм сынаў лабораторияларының (орайларының) шешимлери үстинен берилген шағым арзаларды қарап шығады.

«Өзстандарт» агентлигинин шағымларды қарап шығыў кенесинин шешимлери үстинен нызам ҳұжжетлеринде белгиленген тәртипте судқа шағым етиў мүмкин.

22-статья. Сертификатластырыў уйымларының ҳәм сынаў лабораторияларының (орайларының) жуўапкершилиги

Сертификатластырыў уйымы:

муўапықты сертификатын тийкарсыз ҳәм нызамға қылаптық етип бергенлиги ушын;

арза бериўшиге нызамсыз ҳәректлер ислегени ушын;

арза бериўшинин коммерциялық сырты болып есапланатуғын мағлыўматларды жәрия еткенлиги ушын жуўапкер болады.

Аkkредитацияланған сынаў лабораториясы (орайы) сертификатластырыў уйымына сынаўлардың нәтийжелери ҳаққында надурыс мағлыўмат бергенлиги ушын жуўапкер болады.

Сертификатластырыў уйымлары ҳәм сынаў лабораториялары (орайлары) усы Нызамда айтып өтилген ҳәрекетлер нәтийжесинде арза ийесине келтирилген

зәләлдин өрнүн нызам хұжжетлеринде белгиленген тәртипте толық көлемде қаплауы шәрт.

23-статья. Таярлаушылардың (исбilerменлердин) мәжбүрий сертификатластырыў қәделерин бузғанлығы ушын жуўапкершилиги

Таярлаушыдар (исбilerменлер) мәжбүрий сертификатластырыў қәделерин бузғанлығы ушын нызам хұжжетлерине муўаптық жуўапкер болады.

Мәжбүрий сертификатластырылыуы тийис болған, бирақ сертификатланбаған өнимди реализация еткенлиги ушын таярлаушыға (исбilerменге) реализация етилген өнимниң баҳасы муғдарында жәрийма салынады. Жәрийма судтың қарапына тийкарланып, ал таярлаушы (исбilerмен) ислеген хуқықбuzарлықтағы айыбын тән алған ҳәм жәрийманы ықтыйрылғанда төлекен жағдайда болса, нызам хұжжетлери менен мәжбүрий сертификатластырыў қағыйдаларының сақланыуын қадағалау жуўапкершилиги жүкленген мәмлекетлик басқарыў уйымларының лаўазымлы шахсларының қарапына муўаптық өндиріледи. Таярлаушының (исбilerменниң) соңғы есабат сәнесиндеғи ағымдағы активлери суммасының жәми 20 процентинен артық муғдарда жәрийма өндериў оған өндирілетуғын сумманы өндериў ҳаққында қарап қабыл етилген күнинен баслап алты ай ишинде айма-ай бөлип төлеў имканияты берилген ҳалда әмелге асырылады. Жәрийманың төлениўи таярлаушыны (исбilerменди) мәжбүрий сертификатластырыў өткериўден азат етпейди. (*ҚР ЖК 29.08.2007-ж. 141/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кири tilgen*)